

## Onderwerp : Gevolgen algemene uitkering Septembercirculaire 2023

Datum : 17 oktober 2023

### Wat is de concrete aanleiding van de informatie?

#### Voorgeschiedenis

- *Algemene uitkering*

De Algemene uitkering (AU) is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. Het Rijk oefent geen invloed uit op de besteding van Algemene uitkering. De gemeente hoeft geen verantwoording af te leggen over de inzet van deze Rijksmiddelen. Het is aan de gemeenteraad om te bepalen waaraan de middelen besteed worden. De Algemene uitkering is opgebouwd uit:

- De basisuitkering: deze wordt gevormd door maatstaven in combinatie met bijbehorende gewichten en de uitkeringsfactor;
- Decentrale- en integratie-uitkeringen: uitkeringen voor een specifiek doel (bijvoorbeeld Wmo);
- Vermindering eigen belastinginkomsten: het Rijk vermindert de Algemene uitkering met de inkomsten die een gemeente verkrijgt uit OZB-belastingen. De hoogte van de vermindering wordt op macroniveau vastgesteld.

- *Circulaires*

Gemeenten ontvangen tenminste op drie momenten in het jaar informatie over de ontwikkeling van het gemeentefonds en de Algemene Uitkeringen in drie circulaire:

1. De Meicirculaire is op basis van de Kadernota van het Rijk. Deze circulaire bevat begrotingsvoornemens van het Rijk. Daarnaast worden beleidsmaatregelen bekendgemaakt. De meerjarenbegroting 2023-2026 wordt op deze circulaire gebaseerd.
2. De Septembercirculaire is op basis van de Miljoenennota. Deze circulaire bevat een aanpassing van de uitkeringsfactor als gevolg van loon- en prijsinflatie. Ook worden op basis daarvan de bedragen per maatstaf aangepast. De bevoorschotting aan de gemeenten voor het komende jaar is op deze circulaire gebaseerd.
3. De Decembecirculaire is ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota van het Rijk. Deze circulaire bevat een verdere bijstelling als gevolg van loon- en prijsinflatie.

Daarnaast bevat iedere circulaire informatie over grote ontwikkelingen in het Gemeentefonds, zoals de herverdeling van het Gemeentefonds.

#### Inhoud van het voorstel

De publicatie van de Septembercirculaire 2023 door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie (BZK) op 19 september 2023, is aanleiding om de Algemene Uitkering voor Diemen te actualiseren. In de Septembercirculaire 2023 is de nieuw afgesproken systematiek voor indexering toegepast. Op basis van de laatste berekeningen is voor 2023 een teruggave van het Btw-compensatiefonds opgenomen.

Per saldo zijn de financiële gevolgen van de Septembercirculaire voor alle jaren positief. In 2023 is het voordeel groter door de teruggave vanuit het Btw-compensatiefonds. De gewijzigde indexeringssystematiek geeft vanaf 2027 een extra groot effect omdat in dat jaar de systematiek van samen 'de trap op/de trap af' wordt verlaten.

Ondanks de positieve effecten blijft het structurele meerjarenperspectief vanaf 2026 fors negatief.

Voor een gedetailleerde toelichting / uitleg van de Septembercirculaire verwijzen wij u naar de bijlage 'Memo Septembercirculaire 2023'. Onderstaand de belangrijkste financiële mutaties.

| Bedragen x € 1.000                      | 2023          | 2024          | 2025          | 2026          | 2027          |
|-----------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Eindstand Meicirculaire 2023</b>     | <b>55.755</b> | <b>58.880</b> | <b>59.345</b> | <b>55.360</b> | <b>54.880</b> |
| Mutaties septembercirculaire            |               |               |               |               |               |
| Accresontwikkeling                      | 545           | 620           | 620           | 580           | 1.570         |
| Uitkeringsfactor                        | 650           | -135          | -130          | -130          | -180          |
| Taakmutaties                            | 0             | 115           | 35            | 10            | 10            |
| IU / DU / SU                            | 10            | 10            | 10            | 10            | 5             |
| WOZ                                     | 15            |               |               |               |               |
| 3D's in het sociaal domein              | 25            | 25            | 20            | 20            | 20            |
| Stelposten                              |               |               |               | -65           | 115           |
| Totaal mutaties septembercirculaire     | 1.245         | 635           | 555           | 425           | 1.540         |
| <b>Eindstand Septembercirculaire</b>    | <b>57.000</b> | <b>59.515</b> | <b>59.900</b> | <b>55.785</b> | <b>56.420</b> |
| Claims                                  |               |               |               |               |               |
| Bijzondere bijstand en vroegsignalering |               | -55           |               |               |               |
| Rijksvaccinatie                         | -10           | -10           | -10           | -10           | -10           |
| Loon en prijsstelling jeugdzorg         |               | -45           | -25           |               |               |
| Participatie                            | -25           | -25           | -20           | -20           | -20           |
| Totaal claims                           | -35           | -135          | -55           | -30           | -30           |
| <b>Effect op begrotingssaldo</b>        | <b>1.210</b>  | <b>500</b>    | <b>500</b>    | <b>395</b>    | <b>1.510</b>  |

In de memo is de toelichting terug te vinden op de verschillende mutaties.

## Gevolgen en risico's

### Financieel

Onderstaand de financiële gevolgen van de Septembercirculaire 2023.

| <b>Meerjarenperspectief 2024-2027</b><br>Zoals opgenomen in<br>Programmabegroting 2024<br>Bedragen x € 1.000 | 2023          | 2024        | 2025       | 2026          | 2027          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------|------------|---------------|---------------|
| Saldo Programmabegroting 2024                                                                                |               |             |            |               |               |
| - structureel                                                                                                | -2.370        | 335         | 965        | -3.795        | -5.010        |
| - incidenteel                                                                                                |               | -1.210      | -550       | -80           | -55           |
| Saldo                                                                                                        | -2.370        | -875        | 415        | -3.875        | -5.065        |
| <b>Effect Septembercirculaire 2023</b>                                                                       | <b>1.210</b>  | <b>500</b>  | <b>500</b> | <b>395</b>    | <b>1.510</b>  |
| Aangepast meerjarenperspectief<br>2023-2027                                                                  |               |             |            |               |               |
| - structureel                                                                                                | -1.160        | 835         | 1.465      | -3.400        | -3.500        |
| - incidenteel                                                                                                | 0             | -1.210      | -550       | -80           | -55           |
| Saldo                                                                                                        | <b>-1.160</b> | <b>-375</b> | <b>915</b> | <b>-3.480</b> | <b>-3.555</b> |
|                                                                                                              | Tekort        | Tekort      | Overschot  | Tekort        | Tekort        |

# Verwacht saldo 3e kwartaalbrief 2023

De inkomsten uit het gemeentefonds kenmerken we als een algemeen dekkingsmiddel en kunnen dus voor allerlei doeleinden als dekking worden ingezet.

De verwerking van de circulaire vindt voor 2023 plaats in de 4<sup>e</sup> kwartaalbrief 2023 en voor 2024 in de 1<sup>e</sup> kwartaalbrief 2024. De gevolgen voor 2025 en verder maken onderdeel uit van de Kadernota 2025.

## Bijlagen

- Memo Septembercirculaire 2023 Diemen
- Septembercirculaire 2023 Gemeentefonds